

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1856.

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 153.

ΕΘΝΙΚΑ ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ. — ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΑΥΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ.

—*—*—

Full white the Bourbon lily blows,
And fairer haughtily England's rose;
Nor shall unsung the symbol smile,
Green Ireland! of thy haughty isle.
In Scotland grows a warlike flower,
Too rough to bloom in lady's bower;
His crest when high the soldier bears,
And spurs his courser on the spears —
O, there it blossoms — there it blows —
The thistle's grown above the rose.

Allan Cunningham,

Πάλευκον λαυλίσσεται τὸ Βουρβόνειον κρίνον, καὶ ὠραιότερον τὸ ῥόδον τῆς ἀγροῦχου Ἀγγλίας· οὐδ' ἄψιχτον, ὃ εὐθαλὴς Ἰρλανδία, θέλει μειδιᾶ τῆς ὑπερφύανου σου νήσου τὸ σύμβολον. Φύεται ἐν Σκωτίᾳ πολεμικὸν ἄνθος, λίαν ἄχαρι ἐν ἀνθήσει εἰς κατοικίαν κυρίας. Ὅτε τὸ κράνος ὑψόθι φέρει ὁ στρατιώτης, τὸν δὲ κέλῃτα αὐτοῦ κατὰ τῶν (ἐχθρικών) δοράτων κενεῶ, — ὦ! τότε ἀνθεῖ, τότε λαυλίσσεται — τὸ τρίφυλλον ἐπὶ τοῦ ῥόδου.

Ἀλλαν Κώνινγκαν.

—000—

Α΄.

Ἄπαντες οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται γινώσκουσι βεβαίως ὅτι τῆς μὲν Ἀγγλίας τὸ ἐθνικὸν ἄνθος ἐστὶ τὸ ῥόδον — τῆς δὲ Ἰρλανδίας τὸ τρίφυλλον (the thistle), — τῆς Σκωτίας ὁ σκόλυμος (the shamrock), — καὶ τῆς Γαλλίας τὸ κρίνον· ἐπειδὴ ὁμοίως τινὲς αὐτῶν ἀγνοοῦσιν ἴσως πάθην καὶ διὰ τῆς δίδωμεν τὰς ἐφεξῆς πληροφορίας.

Ἡ ἀθλιωτέρα καὶ δυσχερεστέρα τῆς Ἀγγλικῆς ἱστορίας ἐποχὴ, ἀπὸ τῆς Νορμαννικῆς κατακτήσεως μέχρι τῆς σήμερον, ὑπῆρξεν ἀναμφιλέκτως ἡ μεταξὺ τῆς ἀναγορεύσεως Ἑρρίκου τοῦ ΣΤ' καὶ Ἑρρίκου τοῦ Ζ', ἐπὶ πεντηκονταετῇ περιόδῳ ἐκτεινομένη. Ὁ θρόνος οὐδέποτε ἔλαβε τοσοῦτους ἀντιπάλους, οὐδέποτε ἀξιῶσαι μετὰ πλείονος ὑπε-

στηρίχθησαν μανίας καὶ ἐπιμονῆς· μόλις εἰς αὐτῶν ἀπεσφύρετο τῆς σκηνῆς, καὶ παρὰ αὐτὴν ἄλλος τις ἐσπευδὲς νὰ πληρώσῃ τὴν θέσιν του· καὶ εἶναι βεβαίως παράδοξον ὅτι ὁ διαρκέστερος καὶ αἰματηρότερος τῶν ἐμφυλίων πολέμων ὅσοι ποτὲ κατέθλιψαν τὴν Ἀγγλίαν, ἐμελλε νὰ προσλάβῃ τὸ ὄνομά του ἐκ τοῦ ὠραιότερου τῶν κήπων μας ἀνθους· καὶ ὅτι τὸ ρόδον ὅπερ θεωρεῖται ὡς τὸ ἔμβλημα τοῦ κάλλους καὶ τῆς ἀγάπης, ἐμελλε νὰ γίνῃ τὸ σῆμα κομμμάτων, αἰματηρὸν ἐμφύλιον πόλεμον διαμαχομένων. Ἡ τὴν τοιαύτην ἀνωμαλίαν παραγαγοῦσα περίστασις εἶναι ἐν ὀλίγοις ὃ ἐξῆς. Ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας Ἐρρίκου τοῦ ΣΤ', περὶ τὸ 1450 ἔτος, ὀλίγοι τινὲς εὐγενεῖς διαφιλονέκουν περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ παντὸς ἐραστοῦ τῆς ἰδίας πατρίδος κατατάσσεται τὴν καρδίαν.—δηλαδή τίς ὁ νόμιμος τοῦ Ἀγγλικοῦ θρόνου κληρονόμος; Μετὰ δὲ τινὰ χρόνον διέκοψαν τὴν συζήτησιν ὅπως μεταβῶσιν εἰς Temple-Gardens, σκεψάμενοι ὅτι ἐκεῖ ἠδύναντο νὰ ἐξακολουθήσωσιν αὐτὴν μᾶλλον ἀνενοχλήτως. Ἀρὰ δ' ἐνταῦθα ἀφικόμενοι εἶδον προσερχόμενον Ῥιχάρδον τὸν Πλανταγενέτην, τὸν μετὰ ταῦτα Δούκα τοῦ Ἐβόρακου· μὴ βουλομένων δὲ νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ὁμιλίαν ἐν ᾗ αὐτὸς παρῆν, ἄκρα ἐπεκράτησε σιωπῇ. Αὐτὸς ὅμως ἠρώτησε περὶ τίνος μετὰ τασχύτης ζήτησεως ὁμιλοῦν ὅτε προσήλθεν αὐτοῖς, καὶ ἂν συνεμερίζοντο τὰ συμφέροντα τοῦ κόμματός του, ἢ τὰ τοῦ σφετεριστοῦ Ἐρρίκου τῆς Λαγκαστέρης, τοῦ τότε τὸν θρόνον κατέχοντος. Μωρὰς δὲ τινος καὶ ψευδοῦς κοσμιότητος κωλυούσης πᾶσαν παρ' αὐτῶν ἀπάντησιν, αὐτὸς προσέειπεν· « Ἀρ' οὐ τοσοῦτον δυσκολεύεσθε νὰ μοὶ ἐκφράσῃτε διὰ λόγων τὴν γνώμην σας, ἐκφράσατε αὐτὴν διὰ σημείων, καὶ πᾶς τοῦ οἴκου τοῦ Ἐβόρακου θιασώτης ἅς ἀνασπᾷσθαι ὥσπερ νῦν ἐγὼ λευκὸν ρόδον.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ κόμης τῆς Σομερσέτης, πᾶς ὁ μισθὸν τὴν κολακίαν καὶ ἔχων τὸ θάρρος νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ νομίμου, ἀλλ' ἀπόντος ἡμῶν βασιλέως, καὶ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν του, ἅς δρέψῃ μετ' ἐμοῦ ἐρυθρὸν ρόδον.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ ἀνδρείος Κόμης τῆς Βερβίκης. Τὸ ἄνθος μου ἔσται λευκὸν ρόδον, καὶ ἀνασπῶν αὐτὸ ὑπόσχομαι νὰ διαμένω πιστὸς τοῦ οἴκου τοῦ Ἐβόρακου ὑπερασπιστής.

— Καλῶς, ὑπέλαβεν ὁ Κόμης τῆς Σουφόλκης, θέλω μιμηθῆ τὸ τοῦ Κόμης τῆς Σομερσέτης παρὰδειγμα δρέπων ἐρυθρὸν ρόδον, εἰς τεκμήριον ὅτι ἔτοιμός εἰμι νὰ ὑπερασπίσω τὰ συμφέροντα Ἐρρίκου τῆς Λαγκαστέρης μέχρι τελευταίας ρανίδος.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ὁ Βερνὼν φίλος τοῦ Πλανταγενέτου, πρὶν ἢ πλείονα δρέψωμεν ρόδα, ἅς συμφωνήσωμεν ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο θέλει νικήσῃ, ὅπερ καὶ πλείονα λήφεται ἐν τῇ ἐκνυτῇ μερίδι.

Ἡ πρότασις αὕτη διὰ μιᾶς ὑφ' ὧν ἐπεκυρώθη· ἀλλὰ νῦν τὰ ὀργίλα των πάθη ἤρχισαν νὰ ἐξάπτωνται καὶ ἐκατέρωθεν ἀλαζονικῶς καὶ πι-

κραὶ ὕβρεις ἐξετοξεύοντο, ἐκάστου τὸν τοῦ ἄλλου ταχὺν ὄλεθρον διὰ δολικῶν σκώψεων καὶ ἀρῶν ἀπειλοῦντος. Τέλος ἀπεχωρίσθησαν ἵνα γνωστοποιήσωσι τοῖς διαφόροις αὐτῶν φίλοις τὰ σήματα, ἅπερ ἐμελλον ἕκτοτε νὰ διακρίνωσι τοὺς θιασώτας τῶν οἴκων τοῦ Ἐβόρακου καὶ τῆς Λαγκαστέρης. — Ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦτο, προσπαθεῖαι ἐγένοντο πρὸς διαλλαγὴν τῶν ἀντιπερομένων. Διάφοροι δὲ τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυροτέρων εὐγενῶν συνήλθον, καὶ ἄρθρα εἰρήνης συμφωνήθησαν, ὑπογραφέντα ἀκολουθῶς παρὰ τε τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ὑπουργῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ Δουκὸς τοῦ Ἐβόρακου καὶ τῶν φίλων του. Ὅπως δὲ τὸ πρᾶγμα ἔτι μᾶλλον διατρανωθῇ, διωρίσθη λιτανεῖα ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ Ἀγίου Παύλου, καθ' ἣν ὁ Δουξ οὗτος διὰ χειρὸς ἡγάγε τὴν σύζυγον Ἐρρίκου τοῦ ΣΤ', Μαργαρίταν τῶν Ἀνδεγαυῶν (Margaret of Anjou)· τὰ δὲ ἀντίπαλα ρόδα ἐδείχθησαν συνεζευγμένα. Ἡ ἀγαλλίασις ὅμως τοῦ ἔθνους στενάξαντος ὑπὸ τὰς συμφορὰς πολυχρονίου πολέμου, βραχείαν ἐμελλε νὰ ἔχῃ τὴν διάρκειαν· διότι μετ' οὐ πολὺ αἱ ἀτελῶς μόνον σθεσθεῖσαι φλόγαι ἐξερράγησαν αὐθις μετὰ πλείστης ὁρμῆς, καὶ μετὰ διπλάσιας ἀκμῆς ἐπὶ πολλοὺς ἐνιαυτοὺς ἐξεμάνησαν· μέχρις οὗ Ἐρρίκος ὁ Ζ' τῆς Λαγκαστέρης, διὰ τῆς μετὰ τῆς ἐξ Ἐβόρακου πρωτοτόκου θυγατρὸς Ἐδουάρδου τοῦ Δ'. Ἐλισάβετ συζεύξεώς του, ἤνωσε διὰ παντὸς τοὺς δύο ἀντιπάλους οἴκους, ἀγαθὸν οὕτω εἰς πέρας τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Τότε δὲ τὰ δύο ρόδα συνημμένα ἐγένοντο τὸ ἐθνικὸν τῆς Ἀγγλίας ἄνθος, καὶ ἐχαράχθησαν ἐπὶ τε τῶν ὀπλων τῆς καὶ τῶν νομισμάτων τοῦ κράτους.

Εὐφυῶς ἄρα ἔφαλεν ὁ ἱππότης Οὐαλτέρος εἰς τι τῶν ποιημάτων του.

« Let merry England proudly rear
Her blended roses bought so dear ».

(« Ἡ περιχαρὴς Ἀγγλία ὑψώσάτω ὑπερηφάνως τὰ ἀκριβοῦς συννημμένα ρόδα τῆς »).

Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθῶν, τὸ ρόδον ἐστὶ τὸ ἔμβλημα τοῦ κάλλους καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ἐχρημθίας τὸ σύμβολον.

B.

Ὁ Ἅγιος Πατρίκιος (S. Patrick) ὁ ἀπόστολος τῆς Ἰρλανδίας, ἢ, ὥσπερ ὁ λαὸς αὐτῆς προτιμᾷ ν' ἀκούῃ αὐτὸν ἐπωνομαζόμενον, ὁ προστάτης αὐτῆς ἄγιος, ἐγεννήθη, κατὰ τὰς ἀρίστας μαρτυρίας, ἐν Σαβουρνίᾳ τῆς ἀρκτέας Βρεττανίας. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦν ἱερεὺς, ἡ δὲ μήτηρ του ἀδελφὴ τοῦ Ἀγίου Μαρτίνου, περιωνύμου ἀρχιεπισκόπου τοῦ Καίσαροδούνου (Tours). Ἐκκαίδεκαετὴς παρίπου ἡχμυλωτεύθη παρὰ πειρατῶν εἰς Ἰρλανδίαν μετακομιζάντων αὐτὸν καὶ πωλησάντων δοῦλον εἰς τινὰ Μακδρὶν, πρὶν ὅς ἐπὶ πανταστίαν διέμειναν, εὐτελεστέατος ἐκτελῶν ἐργασίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἠσθάνθη διακαῇ ἐπιθυμίαν νὰ κηρύξῃ τὸ εὐαγγέλιον εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν, ἐξ ὧν

πλείστοι ἦσαν πάντῃ ἀνίδεοι τῆς ὁδοῦ τῆς σωτηρίας. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἑξ ἑτῶν κτύπησε νὰ λυτρώσῃ ἑαυτὸν διὰ τινος παμαχίου χρυσοῦ ὁ περὶ τυχὸν εὖρεν ἐν τινι ἀρτισκάπτῳ ἀγρῷ, καὶ σπεύσας ἐπανέκαμψεν εἰς Ἀγγλίαν, ἵνα ἐναγκαλισθῇ τοὺς γοναῖς του, οἵ τινες χαρὰς ἐπλήσθησαν ἰδόντες υἱὸν ἐπὶ πολὺ ὡς νεκρὸν θρηνηθέντα. Πλὴν καὶ τοὶ ἀπολαύων τῶν τῆς ἐλευθερίας ἡδονῶν καὶ περιστοιχιζόμενος ὑπ' ἐκείνων μεθ' ὧν μάλα τρυφερῶς ἦδ' ἡ συνεδέετο, ὁ νέος Πατρίκιος πολὺ ἀπέχει τῆς εὐδαιμονίας. Ἐπανειλημμένως τῷ ἐπὶ ἤρχετο ἡ διακκῆς ἐπιθυμία τοῦ νὰ μετέλθῃ ἔργα ἱερὰ ποστόλου παρὰ τοῖς Ἰρλανδοῖς, καὶ αἰτίποτε μετὰ διπλασίου ζήλου. Παρωρμήθη δὲ ἐτι μᾶλλον εἰς τὴν ὑπὸ ὀνείρου, ὅπερ περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον εἶδε, καὶ καθ' ἣ τῷ παρόντι ἄνθρωπος φέρων ἐπιστάλην ἐξ Ἰρλανδίας καὶ λέγων· « Δεόμεθά σου, ἅγιοι νεανία, ἐλθέ νὰ κατοικήσῃς μεθ' ἡμῶν ». — Τέλος μετὰ πολλὰς καὶ ζωηρὰς διασκέψεις, ἀπεφάσισε· τότε δὲ οὔτε ἡ ἐπιμονή, οὔτε αἱ παρακλήσεις, οὔτε τὰ ἐπιχειρήματα τῶν τε γονέων καὶ φίλων του ἴσχυσαν νὰ τὸν ἀποτρέψωσι τοῦ σκοποῦ του. Συνκισθανόμενος ὁμοῦς ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν διήρχετο τὰ παρελθόντα τῆς ζωῆς του ἔτη, καθίστα τὴν περαιτέρω σπουδὴν καὶ προπαρασκευὴν ἀναγκαιότητα, μετέβη εἰς Γαλλίαν, καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ κηδεμονίαν τοῦ θεοῦ του, τοῦ καλοῦ ἐπισκόπου τοῦ Καισαροδούρου, μεθ' οὗ ἐπὶ τινὰ ἔτη συνέζησε. Μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησε τὰς σπουδὰς του ὑπὸ Γάμινδον τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Ἀντισιοδώρου (Auxerre), ὑφ' οὗ ἀκολούθως διωρίσθη ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐν Ἰρλανδίᾳ σχολῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἀπέκτησε πάντα τὰ διὰ τὴν θέσιν αὐτὴν ἀναγκαῖα προσόντα, ἐνόμισεν ὅτι ἐπέστη καιρὸς ἀρμόδιος ἵνα πραγματοποιήσῃ τὴν πολυπόθητόν του ἐπιθυμίαν. Καὶ τῶντι, ἀρχθεὶς εἰς Ἰρλανδίαν ἀπέβη εἰς Οὐίλλου κατὰ τὸ ἔτος 432. Ἀμα δὲ φθάσας ἐνταῦθα ἤρξατο παρυτίχα τῆς ἀγίας αὐτοῦ ἀποστολῆς, καὶ περιερχόμενος τὴν χώραν ἐγένετο παντοῦ δεκτὸς μετὰ πλείστης χαρὰς. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν κηρύττων εἰς Τάραν ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐξηγήσῃ τὸ δόγμα τῆς Τριάδος· μὴ ὧν ὁμοῦς ὁ λαὸς ἱκανὸς νὰ ἐννοήσῃ, ἀπεποιεῖτο νὰ πιστεύσῃ ὅτι· ἡ δύνατο νὰ ὑπάρχωσι τρεῖς ὑποστάσεις ἐν ἐνὶ προσώπῳ. Ὁ ἅγιος ἀνὴρ, διέκοψεν ἐπὶ μικρὸν τὸν λόγον του, ἐβουβίσθη εἰς διαλογισμοὺς, καὶ ἰδὼν τρίφυλλον φυόμενον ἐπὶ τῆς γλῆσς, ἐφ' ἧς ἴστατο, τὸ ἀπέσπασε, καὶ δείξας αὐτὸ ἀνερῶνεν· « Δὲν βλέπετε πῶς εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο ἅγιον ἄνθος, τρία ἢ οὐλάκι εἰσὶν ἡνωμένα ἐν τῷ αὐτῷ στελέχει; καὶ ἢ δὲν θέλετε λοιπὸν πιστεύσει τὰ παρ' ἐμοῦ ἐκ τῆς ἱερᾶς βίβλου λεγόμενα, ὅτι ὑπάρχουσι μὲν τρία ἢ πρόσωπα, ἀλλ' εἰς μόνον Θεόν; » Τὸ ἀκροατήριόν του εὐκόλως ἐνόησε τὴν ἀπλὴν μὲν ἀλλὰ θαυμαστὴν ταύτην διασάφισιν, καὶ προθύμως ἠσπάθησαν τὸ δόγμα οὗτινος τὴν ἀλήθειαν ἠγωνίζετο τοσοῦτον ἐκεῖνος νὰ ἀποδείξῃ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ τρίφυλλον κατέστη τό-ἔθνηκόν τῆς Ἰρ-

λανδίας ἔμβλημα, καὶ διακαῶς ἀγαπᾶται καὶ περιθάλπεται ὑπὸ τοῦ μεγαθύμου αὐτῆς λαοῦ.

Ὁ ἅγιος Πατρίκιος ἀφ' οὗ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐνήργησε τὰ καθήκοντά του μετ' ἀόκνου ἐνδελεχείας καὶ ἐπιτυχίας ἀπαραδειγματίστου, ἀπεβίωσεν ἐν τῇ τοῦ Σαούλ μονῇ εἰς Δάουν, τὴν 17 Μαρτίου (ἥτις ὡς ἐκ τούτου καλεῖται ἡμέρα τοῦ ἁγίου Πατρίκιου) τοῦ 465 ἢ κατ' ἄλλους 492 ἔτους. Μεγάλῃ δεικνύοντα μεταξὺ βοτανικῶν ἀνερίη, ὡς πρὸς τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνήκει τὸ γνήσιον ἐθνικὸν ἄνθος τῆς Ἰρλανδίας· νῦν ὁμοῦς γενικῶς ὑποτίθεται ἡ ὀξυλίς (Oxalis acetosella). Ὁ Δ. Οὐίδερν δι' ὅσχυρίζεται ὅτι εἶναι τὸ λευκὸν τρίφυλλον (Trifolium repens). Εἰς τὴν νεωτέραν τῶν ἀνθῶν γλῶσσαν, τὸ τρίφυλλον ἐθεωρήθη ἄγαν ἀσίμαντον ὅπως καθέξῃ θέσιν τινά. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁμοῦς ἡ ἐλπίς γενικῶς παρίσταται ὡς ὠραῖον θῆλυ βρέφος, ἐπ' ἀκρῶν ποδῶν ἱστάμενον, μεθ' ἑαυτὸν τρίφυλλον εἰς τὴν χεῖρα.

Γ.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Μάλκολμ Α', περὶ τὸ ἔτος 1010, οἱ Δανοὶ ἐφορμήσαντες εἰς Σκωτίαν κατέβησαν εἰς Ἀβέρδινσιρ, καὶ ἀπέβησαν εἰς Βουχάνες ἐπὶ σκοπῷ νὰ καταλάβωσιν ἐξ ἐρόδου τὸν Πύργον Σλέινς, φρούριον σημαντικόν, κείμενον παρὰ τὴν ἀνατολικωτέραν τῆς Σκωτίας ἄκρην, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρόσφορον τοῖς Δανοῖς, καθ' οἵανδήποτε περιστάσιν ἤθελον εἶσθαι διατεθειμένοι νὰ ἐπισκεφθῶσιν ἐπὶ ἐχθρικῷ σκοπῷ τοὺς φιλοπολέμους αὐτῶν γείτονας. Ἐθεώρησαν λοιπὸν τὴν ἡσυχον τοῦ μεσο-νυκτίου ὥραν ὡς ἀρμόδιωτέραν ὅπως ἐπιχειρήσωσι τὴν προσβολήν· ἐπειδὴ δὲ ἡ παρουσία των ὅσων ἔλαττον ἐποθεῖτο, τοσοῦτω καὶ ἐπεριμένετο, ἐτρέφοντο ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἤθελον ἀνενοχλήτως δυνήθῃ νὰ κυριεύσωσι τὸ φρούριον. Φρονίμως ὁμοῦς ἀποφασίζαντες νὰ μὴ ἀφήσωσι τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν τύχην, πᾶσαν πρόνοιαν ἐποίησαντο ἵνα ὅλαι αἱ ἀναγκαῖαι προπαρασκευαὶ γίνωσιν ἐντελῶς. Ὅτε δὲ τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα, καὶ ἡ νύξ εἶχεν ἀρκούντως προῆλθῃ, ἐλπίζοντες ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ φρουρίου ἐκάθευδον, ἐπεχείρησαν τὴν ἐκστρατείαν. Βραδέως δὲ καὶ περισκαμμένως προέβαινον, καὶ ἀνυπόδητοι ὅπως μὴ ἀκουσθῶσι τὰ βήματά των. Οὐδεμία φωνὴ ἐτάραττε τὴν βυβαίαν σιγὴν· οὐδεμία ἀκτίς ἐφώτιζε τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν των, ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν ἀστέρων φρουρούντων ἐν τῷ στερεώματι, καὶ φαινομένων οἷον εἰς ὁδηγούντων αὐτοὺς πρὸς τὸ φρούριον. Εἶχον ἤδη φθάσῃ πλείσιον τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ πύργων, καὶ αἱ καρδίαι των ζωνρῶς ἐπαλλον προκισθανόμεναι ταχεῖαν νύκτιν· οὐδεὶς ἤχος ἤκούετο ἐντὸς τοῦ φρουρίου· οὐδὲν εἰς ἐφαίνετο εἰς τὰ παράθυρα· οἱ κάτοικοι ἄρα ἐκοιμῶντο ὕπνον βαθύν. Οἱ μύχθαι των προσήγγιζον εἰς τὸ τέρμα των. Μετὰ βίας δύνανται νὰ καταστειλῶσιν ἀγγαλλιάσας ἐκφωνήσεις· καὶ τῶντι δὲν μένει εἰμὴ νὰ περάσωσι τὴν τάφρον, νὰ τοποθετήσωσι τὰς κλίμακας, καὶ νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὸν πύργον.

γον. Ἀλλ' αἰφνης κραυγὴ αὐτῶν τούτων τῶν πολιορκητῶν εἰδοποιεῖ τοὺς κατοίκους περὶ τοῦ κινδύνου των· οἱ σκοποὶ τρέχουσιν εἰς τὰς θέσεις των· οἱ στρατιῶται ἀμφιέννυνται τὰ ὅπλα των, καὶ ὡς ἀστραπὴ ἑρμῶσι κατὰ τῶν ἐντρόμων Λανθῶν, οἵτινες ἀνευ ἀντιστάσεως φεύγουσι. Πόθεν ἡ αἰφνίδιος αὕτη μεταβολή; Ἐξ ἀπλουστάτης αἰτίας. Φαίνεται ὅτι ἡ τάφρος ἀντὶ νὰ εἶναι πεπλησμένη ὕδατος, ὡς οἱ Λανοὶ ὑπελάμβανον, εἶχεν ἐξ ἐναντίας ἀποξηρανθῇ, καὶ γίνεαι κατὰφυτος σκολύμων, διατρητῶν τούτους γυμνοὺς πόδας τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες βαρυκλινόντες, ἐπελάθοντο τῆς ἐπιταγῆς, καὶ ἀφῆκαν τὴν κραυγὴν ἣτις κατεθρόνισε τοὺς καθεύδοντας τοῦ πύργου κατοίκους. — Οὕτω λοιπὸν εὐρίσκουμεν, ὅτι ὁ σκόλυμος — δίκην σχεδὸν τῶν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ χηνῶν — διέστρεψε τὴν Σκωτίαν τοῦ νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν της, καὶ εἰς τεκμήριον εὐγνωμοσύνης προτελήθη ἑκτοτε ὡς ἐθνικὸν αὐτῆς ἔμβλημα.

Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθέων, ὁ σκόλυμος εἶναι τὸ ἔμβλημα τῆς αὐθυπερασπίσεως. Τὸ γνωρικὸν ὅτι τινι χρῶνται οἱ Ἱππότες τοῦ Τριφύλλου (Knight of the thistle) ἢ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου, ἀρμυρίζεται πρὸς τὸ ἀνθινὸν αὐτῶν σῆμα· « Nemo me impune lacesset », Οὐδεὶς τηποιεῖ ἀφεταιί μου· ἢ ἡ εἰς ἀπλὴν Σκωτικὴν διαλεκτὸν « Tak i'ni hoio ye meddle wi' me » (*).

Δ.

Κλόβης ὁ θεμελιωτὴς τῆς Γαλλικῆς μοναρχίας ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ἐν ἔτει 481, καὶ μετὰ περὶπου δύο ἐνιαυτοὺς ἐνυμνεύθη Κλοτίλδην τὴν ἀνεψιάν Γονδεβῶ τοῦ βασιλέως τῆς Βουργουνδίας. Μνησθήτωσαν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ὅτι πολλὰ τῶν μεγάλων θεμάτων, ἀπλῶν νῦν ὄντων Γαλλικῶν ἐπαρχιῶν, ἦσαν τότε κράτη καχωρισμένα, ἑκαστον τῶν ὑποίων ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ ἰδίων μοναρχῶν. Ἡ Κλοτίλδη ἦν χριστιανή, καὶ οὐχὶ μόνον κατ' ὄνομα· ὡς εἰκὸς λοιπὸν ἐπεθύμει σφόδρα ὅπως ὁ ἑαυτῆς σύζυγος, δὴν ὑπερηγάπα, ἐναγκαλισθῇ τὴν θρησκείαν της. Πλὴν τὰ ἐπιχειρήματά της, καὶ τοὶ ὑπὸ προσκελῶν προτροπῶν συνοδευόμενα, ἀπέβησαν ἐπὶ τινι χρόνῳ ἀνωφελῇ. Βαθμηδὸν ὅμως ἡ πρῶτος διαγωγὴ της καὶ ἡ προθυμία μεθ' ἧς ὑπῆκαμεν εἰς ἀπάσας τὰς ἐπιθυμίας του, ἐξαιρουμένου παντός τὴν θρησκείαν ἀφορῶντος, ἴσχυσαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως, καὶ αἱ προλήψεις του ὑπεχώρησαν εἰς τὴν ἀλήθειαν· τέλος δὲ κατὰ τὴν

ἐν Τολδὰκ μεταξὺ Γάλλων καὶ Γερμανῶν μάχην, καθ' ἣν οἱ πρῶτοι παρ' ὀλίγον ἠττώοντο ὑπὸ τῶν πολυαριθμοτέρων ἀντιπάλων των, ὁ Κλόβης ἀνέκραξε γεγωνοῦν τῇ φωνῇ ἐνώπιον τῶν ἀθυμούντων στρατιωτῶν του· « Ὡ Θεὲ τῆς Κλοτίλδης! ἐάν μοι παρχωρήσῃς τὴν νίκην ταύτην, οὐδένα Θεὸν πλὴν σου τὸν τεύθεν θέλω λατρεύειν! » Ἡ εὐχὴ εἰσ ακούσθη· ὁ στρατὸς του ἀμέσως ἐξωγονήθη, οἱ δὲ Γερμανοὶ μετὰ μεγίστης ἠττίθηςαν σφαγῆς. Πιστὸς εἰς τὸν ὅρκον δὴ ἐπαπειλοῦντος ἀναπορεύετο κινδύνου εἶχε προφέρει, ὁ Κλόβης ἐξαπτίσθη μετὰ λαμπρᾶς πομπῆς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Ῥημῶν (Reims). καὶ ἀρχαία τις παράδοσις ἀναφέρει ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ταλατὴν ἀγγελος παρεῖστη ἐνώπιόν του, καὶ τῷ ἐνεχείρισε κρίνον πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἐπιστήμου τοῦ Οὐρανοῦ ἐπιδοκιμασίας, καὶ ἐπικύρωσιν τῶν ἐν τῷ Γαλλικῷ θρόνῳ δικαιωμάτων αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Γαλλία καλεῖται α τὸ κράτος τῶν κρίνων. Ἡ Τὸ ὀπλοσῆμα τοῦ Κλόβητος καὶ τῶν διαδόχων του ἦν κινδύρου πεδίον ἐσπαρμένον μετὰ χρυσῶν κρίνων. Ἀχρι τῆς βασιλείας Καρόλου τοῦ Ε' πολλὰ κρίνα συνηνοῦντο πρὸς σχηματισμὸν τῶν ὀπλοσῆμων. Αὐτὸς ὅμως τὰ ἀνήγαγεν εἰς τρία, ἥτοι εἰς ἀριθμὸν μέχρι τοῦ νῦν τηρούμενον. Εἶναι ὅμως παράδοξον ὅτι μεγάλως ἀμφιβάλλεται ἐάν τὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῶν Γάλλων μοναρχῶν τρία σημεῖα ἦσαν ἀληθῶς κρίνα. Τινὲς μὲν ὑποθέτουσιν ὅτι τὰ σημεῖα ταῦτα παρίσταν τοὺς συνιστῶντας τὴν λοφίαν τῆς τοῦ Φαραμόνδου περικαρφαλαίας φρόνους· ἕτεροι δὲ τὰς χρυσὰς μελίσσας τὰς ἐν Τυρνάκῳ εὐρεθείσας ἐν τῷ τοῦ Χιλδερίκου μνημείῳ κατὰ τὸ 1655. Ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὁ μὲν Λουδοβίκος Ζ' ἐκόσμησε δι' αὐτῶν τὴν ἀσπίδα του, τὸ κράνος καὶ τὰ νομίσματα, ὁ δὲ Φίλιππος Αὐγουστος τὴν σιμλίαν του. Ἡμεῖς αὐτοὶ κλίνομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἦσαν κρίνα· ἐπεὶ δὲ Λουδοβίκος ὁ Θ' παρεδέχθη ὡς σύμβολον, λευκάνθημον (marguerite) καὶ κρίνα, ὑπαινιττόμενο εἰς τὸ ὄνομα τῆς συζύγου του, ἀνάσσης Μαργαρίτης καὶ τὰ ὀπλοσῆμα τῆς Γαλλίας, ἅπαρ ἦσαν ὡσαύτως καὶ αὐτοῦ. ἔχει προσέτι διατάξῃ νὰ τῷ κατασκευάσωσι δακτύλιον, περὶ τὸ ὁποῖον μεμιλημένον ἀνάγλυφον παρίστα στέφανον ἐκ λευκανθήμων καὶ κρίνων. Τοιοῦτός τις στέφανος ἦν ἐγκαταλαμμένος ἐπὶ σαφείρου φέριον καὶ τὰς λέξεις ταύτας· « Το δακτύλιον τοῦτο περιέχει πᾶν ὅτι φιλοῦμεν. » Τοιουτοτρόπως ὁ ἐξουχὸς οὗτος ἡγεμὼν ἀπέδειξε τῷ λαῷ του ὅτι δὲν ἤγάπα ἄλλο τι πλὴν τῆς θρησκείας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς συζύγου του.

Λουδοβίκος ὁ Ζ' παρεδέχθη τὸ κρίνον ὡς σῆμα του ὅτε συνέστησε τὴν Σταυροφορίαν, καὶ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης ἐπήγαγε τὸ τοῦ ἀνθους αὐτοῦ ὄνομα fleur-de-louis, ὅπαρ μετέπειτα διεφθάρη εἰς fleur-de-luc, καὶ μετὰ πολλῶν ἐνιαυτῶν παρέλευσιν μετεβλήθη εἰς fleur-de-lis, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὄνομα γενικῶς γινώσκεται.

Πρὶν ἢ περὶωρῶμεν τὴν θρακεῖαν ταύτην δια-

(*) Παρὰ τὴν ἐκ παραδόσεως ταύτην περὶ σκολύμου ἔκθεσιν εἶναι καλὸν νὰ ποιήσωμεν μείζαν καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος ὅπαρ ὁ Sir Harris Nicolas προάγει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Βρετανικῶν Ἱπποτικῶν Ταγμάτων, (History of the British Orders of Knighthood), ὅτι τὸ ἐθνικὸν ἔμβλημα τῆς Σκωτίας ἦτο πάντῃ ἀγνωστον ἀχρι τῆς βασιλείας Ἰακώβου τοῦ ς', καὶ ὑποτίθεται ὅτι ὁ Γεώργιος Βουκάνας πρότεινεν αὐτό.